

Hong Kong'taki Kitlesel Protestolar: Oryantasyona Yönelik Anahtar Noktalar

20.08.2019 • Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı Hong Kong'ta uzun süredir devam eden büyük kitlesel protestolar ve halkın devlet güçleriyle yaşadığı şiddetli çatışmalara yönelik önemli noktaları içermektedir. İlk kez 19 Ağustos 2019 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlanmıştır. Türkçe çevirisini yeni komünizm takipçileri için aktarıyoruz. Makalenin aslı için bkz: <https://revcom.us/a/609/the-mass-protests-in-hong-kong-some-key-points-of-orientation-en.html>

1) Kitlesel Direnişte Yaz Dalgasını Ne Tetikledi?

Geçtiğimiz 10 haftadan bu yana Hong Kong'ta geniş çaplı kitlesel protestolar yaşanıyor. Devasa yürüyüşler, işgaller (başlıca havaalanı da dahil olmak üzere), yerel yönetime karşı grevler ve polislerle ve hükümetle bağlantılı çetelerle kavgalar yaşanıyor. 7 milyonluk bir şehirde 1 milyondan fazla kişi sokaklara sığmıyor.

Öğrenciler ve gençler başlangıçta, şüphelilerin iade edilmesine olanaklı hale getiren ve şüphelilerin Çin anakarasında yargılanmak ve daha sert cezalar vermek için önerilen bir tasarının protesto edilmesi için sokaklara döküldüler. Teklif edilen tasarı ile tetiklenen protestolar kısa süre sonra yerel hükümetin kendisine karşı daha büyük bir protesto haline geldi ve siyasi haklar, ifade özgürlüğü ve muhalefet hakkı meselelerini gündeme getirdi. Protestolar ayrıca, uygun fiyatlı konut eksikliği, artan hava kirliliğinin aciliyeti ve Hong Kong'ta kaynaklara yönelik muazzam eşitsizlikler yüzünden derin bir hoşnutsuzluğu ortaya çıkardı.

Bu isyana, kendi amaçları ve programları ile bir dizi farklı sınıf ve siyasal güç dahil olmakla birlikte, bu hareket; Hong Kong halkının yaşamları ve gelecekleri üzerinde daha da baskıcı olan bir kontrol rejiminin uygulanmasına karşı koymaya çalışmaktadır.

2) Tarihsel ve Güncel Bazı Gerçekler

Hong Kong, 1841'de Büyük Britanya tarafından Çin'den silah zoruyla alınmıştır. 1898'de, İngilizler, Hong Kong üzerindeki 99 yıllık kontrol sürecini başlattılar. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra, Hong Kong ucuz bir üretim merkezine dönüştü ve küreselleşmiş Batı kapitalizminin büyük bir finans merkezi haline geldi. Bankalar ve borsalar, sermayenin Asya'dan geçişini kolaylaştırdı ve Hong Kong'un limanları, üretilen malların dünya çapında sevkiyatına ve yeniden sevkiyatına başladı.

Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), 1949 yılında emperyalizmin Çin üzerindeki hakimiyetini parçalayan ve baskıcı toprak sahibi sistemini ve yabancı kapitalizmi kıran komünist bir devrim yoluyla kuruldu. Sosyalist bir toplum yaratıldı ve yüz milyonlarca insan bir toplumun sömürüden ve baskıdan kurtuluşunu yaşadı. Ancak hem Komünist Parti içinde, hem de sosyalist devlet mekanizmalarında yeni bir kapitalist sınıf ortaya çıktı. Mao Zedong, devrimi derinleştirmek ve kapitalizmin restorasyonunu önlemek için mücadeleyi sürdürdü ve milyonlarca kişiye Kültür Devrimi'nde öncülük etti. Fakat 1976'da, bu yeni kapitalist sınıf iktidara el koydu.

Hong Kong'ta baskıya ve eşitsizliklere karşı mücadele eden ve sayıları

1 milyonu geçen protestocular...

ÇHC günümüzde kendisine halen sosyalist demeye devam ediyor. Gerçekte ise, Çin, kâr odaklı ve sömürüye dayalı olarak düzenlenmiş, tamamen vahşi kapitalist bir toplumdur. Çin, oldukça baskıcı bir kapitalist egemen sınıf tarafından yönetilmektedir. Bununla birlikte, egemen rejim, sosyalizm kılıfını bir dizi nedenden ötürü sürdürmektedir – Bunun nedeni, Mao ve 1949 devriminin meşruluğunu kullanmak ve bu değerlerle bağları bulunduğunu göstermektir, ayrıca dünya emperyalist sahnesinde kendilerini yeni bir güç olarak sunmaya çalışmaktır.

1997 yılında, Hong Kong üzerindeki İngiliz kira kontratı sona erdi ve Çin kontrolünü tekrar ele geçirdi. O zamandan bu yana, Hong Kong, dünyadaki rekabet gücünün artması ve genişleyen kapitalizmin ihtiyaçlarına cevap vermenin yanı sıra, dünya kapitalizminin finans merkezi olarak hayati bir rol oynamaya devam etti. Çin'e yapılan doğrudan yabancı yatırımların çoğu Hong Kong üzerinden gerçekleşiyor. Ve Çin'den dünyanın diğer bölgelerine yapılan yatırımının çoğu yine Hong Kong üzerinden sağlanıyor.

3) Karmaşık Bir Uluslararası Durumda Haklı Bir Ayaklanma

Hong Kong, 1997 yılında yeniden Çin'e döndüğünde, ÇHC Hong Kong'a ekonomik ve politik işleyişinde ayrıca yasal sisteminde küçük bir özerklik tanıdı. Şu an ise, merkezi hükümet, kendisine bağlı olsa bile yerel yönetim ve Hong Kong üzerindeki siyasi kontrolünü sıkılaştırmaya çalışıyor. Çin'in Hong Kong'un siyasi dokusuna yönelik daha çok kısıtlamaya gitmesinin birkaç nedeni var. Bunlardan bazıları, Çin'deki siyasi ve toplumsal parçalanma potansiyeli konusunda merkezi hükümetin endişeleriyle ilgili, Çin'in istikrarlı ve birleşik kalmasıyla ilgili ciddi endişeleri bulunuyor. Ve bu durum, günümüzde dünya ekonomisi ve siyasetinin belirleyiciliği ile tamamen bağlantılıdır: Yani Çin ile ABD'nin küresel ekonomik üstünlük savaşı ve dünyanın en büyük iki kapitalist gücü olan ABD ile Çin arasındaki rekabetin yoğunlaşmasından kaynaklı bir zorlukla bağlantılıdır.

Eğer Hong Kong gelişirse, Çin'in küresel ekonomik gündeminde önemli bir rol oynar ve Çin de kontrolden çıkan bir Hong Kong'u hoş görmeyecektir.

Yerel Hong Kong hükümeti, mevcut protesto dalgasına acımasız şekilde baskıyla ve daha fazla baskının geleceği tehdidiyle karşılık verdi. Bu arada Çin Halk Cumhuriyeti'nin merkezi hükümeti, protestoları bastırmak için özel askeri birliklerinin adım atmaya hazır olduğunu resmi açıklamalarıyla açıkça duyurdu.

Hong Kong halkının baskı ve tehditler karşısında geri çekilmeyi reddetmesini ve protestoların çapını ve militanlık düzeyini arttırdıklarını bilmek gayet iyi bir şey. Bu durum, buradaki insanların, ABD'de faşizmi pekiştirmeyi amaçlayan faşist Trump/Pence rejimi karşısında Hong Kong'daki direniş ve ayaklanmalardan *öğrenmesi gereken* bir şeydir.